

Protokół Nr XXXIV/21
z XXXIV sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
w dniu 28 czerwca 2021 r.

rozpoczęcie sesji godz. 10.00

zakończenie sesji godz. 13.40

W dniu 28 czerwca 2021 r. w sali im. Władysława Raczkiewicza w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu odbyła się XXXIV sesja zwyczajna Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji. Sesję otworzyła Przewodnicząca Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Elżbieta Piniewska. Obrady odbyły się w trybie zdalnym zgodnie z artykułem 15zzx ustęp 1 i 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Przywołane przepisy ww. ustawy pozwalają na obrady sesji oraz podejmowanie rozstrzygnięć, w tym uchwał z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość – zdalny tryb obradowania.

Na wstępie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powitała Radnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, marszałka województwa Piotra Całbeckiego wraz z zarządem województwa, skarbnika województwa Pawła Adamczyka, dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu Adama Szponkę, dyrektorów departamentów urzędu marszałkowskiego i jednostek organizacyjnych oraz wszystkich biorących udział zdalnie w sesji.

Na podstawie listy obecności przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** poinformowała, że w sesji bierze udział 25 radnych, co stanowi quorum obrad (lista obecności zdalnej zał. nr 1). Obrady Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego są prawomocne.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zapytała o wnioski dotyczące zmiany porządku obrad (zał. nr 2).

Zaproponowała wprowadzenie do porządku obrad:

- projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 9/21.

- projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 10/21.

Marszałek **Piotr Całbecki** zgłosił wniosek o wprowadzenie do porządku obrad następujących projektów uchwał:

- projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla gmin z przeznaczeniem dla spółek wodnych na dofinansowanie zadań związanych z

bieżącym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych – projekt zarządu województwa – druk nr 70/21.

- projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Gminy Nowy Targ – druk nr 72/21.

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział, że akurat dzisiaj termin sesji zbiegł się z wyjątkowym wydarzeniem historycznym. Dnia 28 czerwca – 102 lata temu podpisano Traktat Wersalski. Był on dla Polski dokumentem przełomowym. Uznawał bowiem niepodległość Polski przez międzynarodową społeczność. Zapisy tego dokumentu zdecydowały również o bezpośrednim powrocie Bydgoszczy, Torunia oraz wielu innych ziem na Kujawach i Pomorzu do Polski, co jak wiadomo, nastąpiło w styczniu 1920 r. Niech ci, którzy ratyfikowali traktat wersalski w imieniu niepodległej Rzeczypospolitej – Ignacy Jan Paderewski, Roman Dmowski oraz wszyscy Ci, których nazwiska nie zostały przez historię zapamiętane, pozostaną w naszej wdzięcznej pamięci. Sądzi, że niekoniecznie ma to być punkt w porządku obrad, ale może pani przewodnicząca uznać za zasadne, aby znalazło się to stwierdzenie w protokole.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała, że oczywiście tak – jesteśmy strażnikami tradycji, a niepodległościowej tym bardziej. Podziękowała panu radnemu za taki głos.

Więcej nie zgłoszono wniosków o zmianę porządku obrad.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do głosowania wniosku o zmianę porządku obrad poprzez wprowadzenie:

- projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 9/21 jako punkt 24; wynik głosowania: 22 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik zmianę przyjął. Radny Marek Witkowski zgłosił, że głosował za.

- projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 10/21; jako punkt 25; wynik głosowania: 24 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik zmianę przyjął.

- projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla gmin z przeznaczeniem dla spółek wodnych na dofinansowanie zadań związanych z bieżącym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych – projekt zarządu województwa – druk nr 70/21; jako punkt 26; wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik zmianę przyjął.

- projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Gminy Nowy Targ – druk nr 72/21; jako punkt 27; wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik zmianę przyjął.

Porządek obrad po zmianach – zał. nr 3.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** kontynuując realizację porządku obrad przystąpiła do punktu dotyczącego przyjęcia protokołu z XXXII sesji sejmiku. Pytań ani uwag nie zgłoszono. Protokół z XXXII sesji sejmik przyjął.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnych punktów porządku obrad:

- informacji z pracy sejmiku województwa (zał. nr 4). Pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

- informacji z pracy zarządu województwa (zał. nr 5, zał. nr 5a, zał. nr 5b; radni otrzymali również informację na temat: wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 stan na dzień 14.06.2021 r.; Polityki Terytorialnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 na stan na 14.06.2021 r. (zał. nr 6).

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Wiceprzewodniczący sejmiku **Wojciech Jaranowski** skierował pytania do pana marszałka pytania dotyczące regionalnych przewozów pasażerskich. Na jakim etapie przygotowania jest przetarg? Jakie wiążą się być może z nim problemy? Poprosił o informację w tej sprawie.

Przewodniczący Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości **Michał Krzemkowski** powiedział, że nasze województwo już od wielu lat uczestniczy w pewnym przedsięwzięciu, które jest realizowane we współpracy z innymi województwami w ramach porozumienia. Budowane są podwaliny pod rekultywację drogi wodnej E70. Na ten cel co roku przekazywane są środki w wysokości bodajże 50 tys. zł. Ciągłe jest to faza koncepcyjno-dokumentacyjnej, ale nie są prowadzone żadne inwestycje. W ostatnim wywiadzie, którego udzielił prezes Wód Polskich pan Dacą opublikowanym w Gazecie Pomorskiej jest wypowiedź, że Wody Polskie byłyby skłonne prowadzić inwestycje na tych drogach wodnych, które wprawdzie nie mają rangi transportowej, ale mogłyby mieć rangę turystyczną, gdyby była taka wola ze strony zarządu województwa. A jako przykład podał Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, który podpisał z Wodami Polskimi porozumienie i będzie współfinansował w ramach RPO konkretne inwestycje, które prowadzą do rewitalizacji dróg wodnych na terenie tego województwa. Ten akces Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego powoduje, że w połączeniu z finansami przekazanymi przez Wody Polskie, a jednocześnie budżet państwa będzie można realizować jakieś inwestycje na drogach wodnych i przywracać je do użytkowania turystycznego. Zapytał, czy pan marszałek również mógłby rozważyć takie rozwiązanie w ramach przyszłego RPO naszego województwa i również na zasadzie pewnej współpracy z tą instytucją państwową podjąć pierwsze działania typowo inwestycyjne na drodze wodnej E70 na terenie naszego województwa. Na pewno byłoby to z dużą korzyścią dla promocji

naszego województwa i dla zwiększenia zainteresowania turystycznego drogą wodną i terenami wokół niej położonymi.

Radny **Stanisław Pawlak** odniósł się do uchwały zarządu województwa, że postanowiono kupić od Gminy Miasta Bydgoszcz dwie nieruchomości położone przy ulicy Stanisława Staszica i ks. Hugona Kołłątaja. Poprosił o wyjaśnienie w jakim celu te działki są kupowane i jaki jest koszt tego zakupu. W uchwale zarządu 19/740/21 przyjęto projekt w sprawie zmian do przyjętej przez nas w 2019 r. uchwały odnośnie ograniczeń zakazów w zakresie montowania instalacji – chodzi o ochronę środowiska. Skoro ta uchwała była przyjęta przez zarząd w dniu 18 maja br. to dlaczego ona nie stanęła pod obrady sejmiku? Uważa, że te zmiany są bardzo oczekiwane i prosiłby, żeby taki projekt wprowadzić., ale to już będzie po wakacjach, z tego co widać.

Radny przypomniał, że na poprzedniej sesji pytał o uchwałę 16/604/21 z 28 kwietnia br., gdzie przystąpiono do opracowania projektu „Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030”. Odpowiedź ma datowaną wprawdzie na 10.06.21 r., ale pan Marszałek Zbigniew Sosnowski podpisał ją 23.06. br. czyli po dwóch tygodniach, z tym że to pismo nie odpowiada na pytania, które wtedy postawił. Zadała proste pytanie: dlaczego zlecamy i kto będzie wykonywał te zadania, bo uważa, że departament w tym, mimo że ma dużo pracy, bo tu są trzy strony o tym ile departament wykonuje czynności, to jednak na wzór innych departamentów w naszym urzędzie, tych, które przygotowują strategiczne nasze plany, np. strategia, plany zagospodarowania i inne, robi się je siłami urzędu. A tutaj zleca się na zewnątrz, ale nie wie komu, za ile i nie wie, w jakim terminie ten projekt programu będzie przygotowany. Odpowiedź jest wymijająca i nie ma udzielonej odpowiedzi na postawione miesiąc temu pytania.

Radny **Marek Witkowski** powiedział, że otrzymał od samorządowców z powiatu sępoleńskiego odpowiedź naszego zarządu województwa w sprawie trudnej sytuacji komunikacyjnej Sępólna i Więcborka. Z tych dwóch miasteczek nie ma połączeń autobusowych z Bydgoszczą czy do Bydgoszczą. Wiele osób, zwłaszcza starszych, skarży się, że mają kłopoty z dotarciem do lekarzy. Nie sposób niektórym ominąć tę przeszkodę, bo nie posiadają samochodu, itd. Zapytał, czy pan marszałek widzi jakiegokolwiek możliwości naprawienia tej sytuacji i umożliwienia mieszkańcom poprzez doprowadzenia autobusów do Sępólna i do Więcborka chociażby po dwa połączenia dziennie.

Marszałek **Piotr Calbecki** powiedział, że najpierw przekaże kilka informacji ogólnych, a potem odniesie się do poszczególnych postulatów i pytań radnych, a na koniec poprosi o udzielenie głosu dyrektorom, aby przybliżyli niektóre z obszarów poruszanych w pytaniach, a ale też takie, o których powinniśmy dzisiaj wspomnieć. Po pierwsze powiedział, że Laska w

tle za nim to nie jest konkurencja dla pani przewodniczącej – to jest Laska Marszałkowska – Konwentu Marszałków. Przywiózł ją z Augustowa, a przekazał ją Marszałek Województwa Podlaskiego. Dzisiaj chciał wszystkim zaprezentować. Będzie towarzyszyć nam do końca roku – nasza kadencja trwa pół roku. W tym czasie odbędą się trzy posiedzenia konwentu marszałków w naszym regionie. Oby już w trybie normalnym, a nie hybrydowym czy zdalnym. Zapowiada się sporo ciekawych spotkań. A tematy, które będą poruszane podczas posiedzeń również zainteresują radnych. Zachęcił już dziś do uczestniczenia w konwentach. Będą one tak zorganizowane, aby mogli w nich uczestniczyć też radni. Po drugie powiedział: „Chciałbym państwa poinformować, że w środę zostaliśmy poinformowani przez pana ministra Budę o ostatecznej propozycji alokacji kwot na nową perspektywę dla naszego województwa, jak również dla innych województw w ramach szesnastu regionalnych programów operacyjnych. To, co otrzymaliśmy w propozycji to kwota 1 752 mln euro. Jest to kwota, która jest niższa od alokacji obecnej, jaką dysponujemy w perspektywie 2014-2020. Chcę dodać, że są regiony, które otrzymały wyższe dofinansowanie niż w mijającej już perspektywie. I są takie, które otrzymywały znacznie niższe dotacje. Do tych ostatnich zalicza się regiony tzw. przejściowe, które uzyskały wskaźnik 75 proc. unijnego PKB. Siłą rzeczy one nie będą korzystały w takim zakresie i sposobie jak dotychczas ze środków unijnych. To, że my otrzymaliśmy np. niższą dotację a Województwo Łódzkie wyższą, badamy z jakiego powodu. Ponieważ na to ostatecznie wpływ miał tzw. podział rezerwy. My o tym mówiliśmy już wcześniej, że 25 proc. całej kwoty, którą rząd i Komisja Europejska ma przeznaczyć na regionalny program operacyjny, została zamrożona. I właśnie podział tych 25. proc. zdecydował o takiej a nie innej alokacji. Co badamy? Badamy metodologię, która wpłynęła na taką, moim zdaniem, dysproporcję. Wskaźniki rozwojowe naszego regionu, myślę, nie są lepsze od Łodzi a sądzę, że gorsze np. pod względem struktury gospodarczej, PKB, a mimo to, Łódzkie otrzymuje więcej. Podaję tylko ten przykład, bo można tutaj długo by o tym dyskutować, po to, żeby uzasadnić państwu, chcemy rozpracować na czynniki pierwsze, podstawowe – metodologię, bo podczas spotkania z panem ministrem nie było czasu na to, aby zagłębić się w tę metodologię – zostaliśmy poinformowani po prostu o wyniku tej analizy, tej propozycji a nie mieliśmy czasu, aby dopytać o szczegóły. Dodał, że do podziału tych 25 proc. brano takie wskaźniki jak liczba wypadków drogowych, liczba przedszkoli. Wiele takich wskaźników, które wydaje się nam nie do końca obiektywne czyli np. długość ścieżek rowerowych, itd. w przeliczeniu na mieszkańca. Skrupulatnie przeanalizujemy całą metodę liczenia i poinformujemy państwa co dalej. Kończąc ten wątek, to zrealizował się najgorszy scenariusz, którego się obawialiśmy, przy podziale tej rezerwy dla naszego województwa. Oczywiście na razie jest to propozycja, dlatego kwotę, którą nam zaproponowano traktujemy jako etap przejściowy. To oczywiście nie jest mało pieniędzy, ale jest to kwota o 150 mln euro na pewno niższa niż w poprzedniej perspektywie. A 150 mln

euro to jest sporo pieniędzy więc będziemy się starali dopytywać i mam nadzieję doprecyzować tę propozycję. Wiem, że pan minister Buda spotkał się z niektórymi samorządowcami w Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy. Mnie nie zaproszono na to spotkanie – szkoda. Mówiono o RPO i o tym, jaka to jest alokacja. I nie wiem czy zostały wszystkie szczegóły przedstawione tej propozycji w skali całego kraju, jak dokonano podziału 25 proc. rezerwy. Niemniej jednak muszę to skomentować, ponieważ padały tam argumenty, że jakoby ta kwota i tak jest wysoka jak dla naszego regionu, ponieważ porównano to do tempa wdrażania funduszy unijnych w tej perspektywie – krótko mówiąc rzekomo, że sobie nie radzimy z wydatkowaniem środków, co jest oczywistą nieprawdą i muszę to w obecności państwa radnych powiedzieć raz jeszcze – nasz regionalny program operacyjny wdrażamy zgodnie z harmonogramem przyjętym wiele lat temu i w żadnym punkcie nie odstawiamy od tego harmonogramu. To, że inne województwa wydatkowały te pieniądze szybciej, to nie oznacza po pierwsze, że lepiej i to one realizowały to niezgodnie z harmonogramem, tzn. kiedyś przyjęliśmy, że harmonogram będzie realizowany w podobnym tempie jak nasz, a został zrealizowany szybciej. Kończąc ten wątek przypomnę w jaki sposób zostaliśmy ocenieni jeszcze za poprzednią perspektywę 2007-2013, kiedy też realizowaliśmy RPO we własnym tempie i zostaliśmy przez obecny rząd i Komisję Europejską ocenieni za wdrożenie poprzedniej perspektywy jak najlepszy RPO nie tylko regionalny ale też krajowy, za mądre wydanie środków, zgodnie z celem i najbardziej efektywnie. Podobnie chcemy zakończyć wdrażanie tej perspektywy – wiem, że są w niektórych płatnościach opóźnienia, ale dzięki temu, że skrupulatnie jednak badamy wszystkie płatności, to unikamy kar i niepotrzebnego stresu, kiedy przyjdzie do podsumowania całego programu i ostatecznego rozliczenia, co nastąpi za kilka lat. Dodam i przypomnę, że obecnie zakontraktowanych spośród wszystkich środków RPO jest 92,2 proc. Więc praktycznie zostało już do wykorzystania niewiele ok. 7 proc. i to jeszcze w ramach tzw. pomocy technicznej. Scertyfikowanych zgodnie z naszym harmonogramem mamy obecnie 51,5 proc. wszystkich wydatków. Tak to wygląda i tak to można dzisiaj ocenić. Zobaczymy jeszcze jak to wszystko będzie się rozstrzygać. Sądzę, że za wcześnie dzisiaj mówić o ostatecznym podziale środków, bo jak on będzie wyglądał zależy nie tylko od propozycji rządowej, ale również od akceptacji Komisji Europejskiej. Bo te kwoty, o których teraz mówię na nową perspektywę będą musiały zostać zawarte w Umowie Partnerstwa i zatwierdzone, podpisane przez strony czyli przez państwa członkowskie czyli polski rząd oraz KE. I dopiero wówczas będziemy mogli powiedzieć o ostatecznym podziale środków. Co do pytań to poprosił, aby włączył się do dyskusji pan dyrektor Tomasz Moraczewski i powiedział, na jakim jesteśmy etapie przetargu dot. przewozów regionalnych kolejowych. Dodam tylko, że ostatecznie procedura zostanie zakończona w lipcu. Spisujemy wszystkie po dialogu technicznym uwagi do SIWS-u potencjalnych oferentów i wówczas ten przetarg

ogłosimy jeszcze w tym miesiącu. Też w lipcu zakończymy procedurę przygotowania przetargu na zakup 5 pociągów trakcji elektrycznej. Dlatego to musi trwać miesiąc, ponieważ specyfikacja techniczna dla takiego zakupu wymaga takiej procedury, dość długotrwałej. Ale została ona uruchomiona więc dwa przetargi nas czekają w obszarze kolei za ponad 1 100 mln zł na 9 lat, a drugi trochę mniejszy, ale szacowany na ok. 120 mln zł czyli zakup 5 składów elektrycznych”.

Co do rozmów z Wodami Polskimi powiedział, że są prowadzone. I tak zostało ustalone z panem prezesem Przemysławem Decem, że kolejne będą się odbywały zgodnie z naszym harmonogramem. Tu pan marszałek Sławomir Kopyść, jeśli jest taka potrzeba, udzieli szczegółowych odpowiedzi, jak te rozmowy przebiegają. Dodał, że nie zna zakresu umowy na Warmii i Mazurach, ale nasza droga E70 to jest zupełnie inna kategoria – to jest waga super ciężka ze względu na ogrom prac inwestycyjnych, które musiały by być zrealizowane na tym odcinku, żeby można było mówić o rewitalizacji i przywróceniu żeglowności. Oczywiście, nie wyklucza, a wręcz odwrotnie chciałby współpracy, ponieważ dotąd w Polsce nasze województwo wzięło ogromną odpowiedzialność za to, że w ogóle o rewitalizacji żeglowności w Polsce dzisiaj się mówi bardzo realnie. Jednym z etapów jest budowa zapory w Siarzewie. Przypomniał, że to my zaczęliśmy ten projekt wiele lat temu. Ostatecznie został on przejęty przez ENERGE, a w tej chwili chyba jest koordynowany przez Wody Polskie. Trwa procedura środowiskowa, z tego co wie, jest w odwołaniu na realizację tego projektu. I jeśli ostatecznie zostanie on wdrożony w życie, to będzie to gigantyczne przedsięwzięcie, które jest elementem użeglowienia i rewitalizacji dróg wodnych. Przypomniał również, że w tym zakresie jeszcze wówczas, kiedy mieliśmy te kompetencje, a i teraz prowadzimy niezależnie współpracę i w tym zakresie zrobiliśmy sporo, chociażby przystań rzeczna na Wiśle we Włocławku, w Toruniu, w Grudziądzu. Właściwie rewitalizacja w Nakle całego systemu, budowa przystani, ale też pomoc szkole – ostatnio przyznana została duża kwota na doposażenie i modernizację szkoły żeglugi śródlądowej – zakupiono nawigator do symulacji nawigacji na rzekach – bardzo drogie urządzenie. To wszystko jest to nasz wkład, który ma nadzieję, będzie ostatecznie przyjęty też przez stronę rządową, ponieważ projekty rewitalizacji inwestycji w takiej skali są nie do udźwignięcia ze względu na szczupłość środków w ramach RPO przez województwo. Ale w tych zakresach, w których jak tylko możemy i stać nas na tego typu wsparcie czy współrealizację, będziemy na pewno to robić. Za to, ważny jest w ogóle plan i ostateczne przyjęcie go przez rząd i sejm, tak sądzi, programu rewitalizacji Wisły. Tak jak to kiedyś zrobiono dla Odry. To jest dokument, który został przyjęty jako długofalowy. Daj Boże, żeby taki został zatwierdzony przez sejm dla Wisły. Wówczas każda ze stron będzie wiedziała, w jakim zakresie i gdzie powinna się angażować. Rewitalizacja, przywrócenie żeglowności to jest kwestia nie tylko transportu i współpracy z firmami i biznesem, który się zajmuje logistyką, jak np. porty w Gdańsku i w

Gdynia czy firmami przewozowymi, ale to jest też kwestia rozwoju infrastruktury turystycznej. Kwestia wykorzystania do transportu sezonowego Wisły. Więc tych projektów mniejszych i większych może być bardzo dużo. I również dla nas jako regionu. Tyle że musielibyśmy uwspólnić te działania. I tutaj Wody Polskie są dla nas kluczowym partnerem. Spotkanie, jeśli będzie taka potrzeba i kiedy się odbędzie, poinformuje pan marszałek Sławomir Kopyść.

Odnosnie pytania pana radnego Stanisława Pawłaka o nieruchomości w Bydgoszczy, tego do końca nie wie co do decyzji. Obiecał, że one na pewno zostaną wydane. Na najbliższej sesji sejmiku, aby niezwłocznie przystąpić do ich realizacji. Co do nieruchomości przy ulicy Staszica i Kołłątaja, to chodzi o Filharmonię Pomorską, trzeba je nabyć, aby realizować rozbudowę Filharmonii i inwestycje w Ośrodku im. L. Braille'a w Bydgoszczy.

Dalej powiedział: „Jeśli chodzi o program ochrony środowiska. Na razie enigmatyczna może odpowiedź, ale zaproponujemy ostatecznie, jak ten program miałby powstać. Sądzę, że uwaga pana radnego, aby bardziej skoncentrować przygotowanie takiego projektu na własnych umiejętnościach i możliwościach sprawiła, iż być może w tej chwili w Departamencie Środowiska trwa jeszcze jakaś zmiana koncepcji, co do przygotowania takiego dokumentu. Sądzę, że dobrze będzie, abyśmy na Komisji Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii, omówili tę sprawę i jej zakres, bo jest niezwykle ważna dla naszego województwa. To jest dokument bardzo ważny. I z jednej strony jest potrzebna akceptacja społeczna organizacji pozarządowych i udział sejmiku. A z drugiej strony badań i prac o charakterze specjalistycznym. I musimy rozdzielić te dwa obszary. Na pewno na komisji przedstawimy koncepcję przygotowania niezwykle trudnego i ważnego dokumentu dla naszego województwa w okresie powakacyjnym”. Odnosnie kwestii poruszonej przez pana radnego Marka Witkowskiego dotyczącej autobusu powiedział, że polecił wykonanie zadania, aby poprzez współpracę z samorządami lokalnymi, gdzie my będziemy wnioskodawcą do wojewody, aby we wrześniowej edycji funduszu autobusowego, takie połączenia znalazły się na liście dofinansowywanych przewozów. I taki wniosek w tej chwili jest przygotowywany. Ma nadzieję, że we wrześniu uzyska on pozytywną decyzję i akceptację. My musimy zmienić w ramach transportu publicznego niektóre rzeczy. Będzie ten wniosek złożony i ma nadzieję, że będą rozwiązane w ten sposób co najmniej na bieżąco problemy mieszkańców Sępólna i okolic. Podjęte jest to zadanie.

Na koniec zapowiedział informację dot. cyfryzacji, która przewija się w wielu pytaniach ze strony radnych, wielu niepokoi co do wdrożenia programu, który jest realizowany z wieloma partnerami samorządowymi. Chciałby, aby pan marszałek Zbigniew Ostrowski, ale przede wszystkim, aby pan dyrektor Sławomir Kozłowski przedstawił stan wdrożenia tego programu.

Członek zarządu **Aneta Jędrzejewska** powiedziała: „Jeżeli chodzi o przetarg na przewozy kolejowe do 2030 r., to jak państwo wiecie, ogłosiliśmy konsultacje rynkowe na

początku czerwca. Zaprosiliśmy do nich wszystkich przewoźników, którzy mają licencje z terenu całego kraju. Są to 33 podmioty. Na nasze zaproszenie odpowiedziało 5 firm. Jest to firma Arriva, firma Polregio, Łódzka Kolej Aglomeracyjna, SKM Trójmiasto, Mako Cargo. Z tymi pięcioma firmami prowadziliśmy konsultacje. W konsultacjach oprócz pracowników Departamentu Transportu wzięli udział nasi eksperci: pan prof. Marcin Wołek, pan prof. Jacek Majewski, pan Stanisław Biega, który z nami współpracuje od wielu lat oraz radca prawny Kamil Ciupak oraz pan prof. Stefan Mucha, który również jest członkiem naszego zespołu ds. transportu, w którym uczestniczą niektórzy z państwa radnych. Te konsultacje rynkowe odbyły się w dniach od 9 do 14 czerwca br. Po tym czasie zebraliśmy wszystkie uwagi i pytania. Zostały wywieszone i opublikowane na stronie BIP naszego Urzędu Marszałkowskiego. Dwudziestego piątego czerwca w godzinach popołudniowych dostaliśmy uwagi i zestaw ryzyka przedstawiony przez ekspertów – przez pana prof. Marcina Wołka. Jesteśmy w trakcie zapoznawania się z listą ryzyka. I również jesteśmy w trakcie przygotowywania SWIS-u i umowy. Mamy nadzieję, że tak jak pan marszałek powiedział, jeszcze w lipcu po tej szczegółowej analizie ogłosimy przetarg. Korzystając z okazji chciałabym odpowiedzieć na pytania pana Stanisława Pawlaka o uchwałę antyśmogową. Wygląda to tak panie radny, że rzeczywiście projekt uchwały po konsultacjach, które odbywały się przed miesiącem, w kwietniu i maju, został przyjęty przez zarząd. I zgodnie z przepisami to zarząd przekazuje tę uchwałę do opiniowania zarówno samorządom jak i wszystkim stowarzyszeniom. Jeżeli te wszystkie uwagi do nas wrócą, my je przeanalizujemy. Przedstawimy na Komisji Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii. Tę uchwałę chcemy przedstawić na sesji sierpniowej – oczywiście będzie ona z państwem konsultowana i będzie państwu szczegółowo przedstawiana”.

Wicemarszałek **Zbigniew Ostrowski** powiedział: „Chciałbym poinformować państwa z wielką radością, że kilka dni temu otrzymaliśmy z Brukseli informację, że nasz projekt cyfryzacyjny 2.0 został wyróżniony i wskazany jako dobra praktyka dla innych projektów do naśladowania w innych regionach Europy. W czasie tego projektu wykonaliśmy i wyposażyliśmy 36 w pełni profesjonalnych pracowni cyfrowych w 164 tys. skanów. Pokazaliśmy 17 tys. obiektów dziedzictwa regionalnego. Usługa digitalizacji dostarczyła dodatkowych ponad 100 tys. obiektów cyfrowych z 37 instytucji. Pokazuję te cyfry, by powiedzieć jak ogromny zakres mają nasze działania w obrębie cyfryzacji, które są nie raz niestety niedoceniane. Być może dobrze, że właśnie w tej chwili, kiedy mówimy o przyszłej perspektywie unijnej, o naszych pewnych też obawach i niesprawiedliwych ocenach tego, co my robimy, warto wskazać na te nasze działania. Cyfryzacja w tej perspektywie absorbuje kwotę ok. 300 mln zł i odbywa się w trzech głównych nurtach. e-Zdrowie Kujaw i Pomorza 2.1 , Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0, Kultura w zasięgu 2.0. Ta nagroda, wyróżnienie, które otrzymaliśmy jest bardzo dobrym pretekstem, żeby państwu króciutko przedstawić co się

dzieje w naszej kujawsko-pomorskiej cyfryzacji, a uważam, że dzieje się wiele i to wiele bardzo dobrego. Poproszę pana dyrektora Sławomira Kozłowskiego o przedstawienie króciutkiej prezentacji na temat naszej cyfryzacji”.

Prezes Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kompetencji Cyfrowych **Sławomir Kozłowski** przedstawił w formie prezentacji i omówił projekty: e-Zdrowie Kujaw i Pomorza 2.1., Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0, Kultura w zasięgu 2.0 (zał. nr 7).

Wicemarszałek **Zbigniew Ostrowski** powiedział, że omawiany temat jest wyjątkowo obszerny. Dodał, że bardzo się cieszy z tej okazji, że kilka danych dotyczących naszej pracy w sferze cyfryzacji zostało przedstawionych. To stawia w zupełnie innym świetle to, co się dzieje na zapleczu innych projektów – niezwykle ważnych projektów.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał ocenę zasobów pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2020 (zał. nr 8). Raport był przedmiotem obrad Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa, która zaopiniowała go pozytywnie.

Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej **Adam Szponka** przedstawił raport w formie prezentacji (zał. nr 8a).

Z kolei przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zapytała o sytuację sklepów socjalnych w naszym województwie. Czy pan dyrektor ma jakąś wiedzę na ten temat? Beneficjentami tych sklepów mają być ludzie zagrożeni biedą. Taki sklep powstał w Bydgoszczy? Zapytała co sądzi o takim aspekcie pomocy?

Dyrektor ROPS **Adam Szponka** odpowiedział, że generalnie jest to bardzo ciekawa idea. Miał okazję taki sklep oglądać za granicą. Jest to dobry pomysł, jednakże wymaga on pewnego obudowania. Czy w taki sposób, aby do tego sklepu trafiał odpowiedni klient i żeby chciał z tego sklepu skorzystać. Dodał, że ma wrażenie, że nasi klienci pomocy społecznej bardziej są przyzwyczajeni do odbierania produktów niż do kupowania. Sądzi, że ta idea jest bardzo potrzebna. Działał już taki sklep, ale został zamknięty. Idea sklepów socjalnych jest bardzo pożądana i ma nadzieję, że jest to dopiero początek i takie sklepy się rozwiną w naszym województwie.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik ocenę zasobów pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2020 rozpatrzył.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał prezentację Programu działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 r. – Równe Szanse 2030+ (zał. nr 9). Program był przedmiotem obrad Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa.

Zastępca dyrektora **Milena Skopińska** przedstawiła program w formie prezentacji (zał. nr 9a).

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zwróciła uwagę na jeszcze jeden aspekt, o którym się bardzo mało mówi, była mowa o różnych działaniach promocyjnych – one są bardzo ważne, ale poprosiła, aby pamiętać, że we wszelkich działaniach zwracać uwagę na język. Tak, żeby ten język był pozytywny i włączający. Dodała, że ostatnio w debacie publicznej usłyszała stwierdzenie, że ktoś się jest kaleką i to mroziło ją bardzo. Podkreśliła, że konkretne i wymierne działania są ważne, ale ważny jest też język i sposób, w jaki mówimy o osobach z niepełnosprawnościami. Podsumowała, że to uwaga polonistyczna i empatyczna.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik Program działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 r. – Równe Szanse 2030+ rozpatrzył.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał informację o stanie realizacji inwestycji drogowych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Informacja była przedmiotem obrad Komisji Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury.

Wicemarszałek **Zbigniew Sosnowski**: „Otrzymaliście państwo informację na piśmie dotyczącą budowy wszystkich dróg, modernizacji, jak i ścieżek pieszo-rowerowych. Nie będę odnosił się w tym momencie do wszystkich tych zapisów, tylko poruszę kilka istotnych rzeczy. Rozpocznę od drogi nr 548, którą realizują firmy Kobylarnia i Mirbud. Wraz z dyrektorem Mirosławem Graczykiem odbyłem tam dwukrotnie wizytę, raz zapowiadzaną, raz niezapowiadzaną. Niestety, nie byliśmy z niej zadowoleni, w związku z czym zobligowaliśmy dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich do przeprowadzenia rozmowy z prezesami firm. W jej efekcie wprowadzono tzw. program naprawczy i sytuacja na tej drodze zmieniła się diametralnie. Wczoraj rozmawiałem ze starostą powiatu wąbrzeskiego, który dostrzega tę różnicę. Sytuacja jest opanowana i roboty idą w należyтым tempie. Oczywiście tu nie są jakieś wielkie zaległości, ale nie chcę czekać do momentu, kiedy narosną problemy i kiedy rzeczywiście okaże się, że nie da się czegoś zrealizować. Tutaj reagujemy na bieżąco po to, żeby zadanie było realizowane w odpowiednim tempie.

Jeśli chodzi o drogę nr 251, to można powiedzieć, że całe zadanie zostało zrealizowane, jest tylko drobny problem dotyczący inżyniera kontraktu. Mamy z nim spór co do wyceny jego zakresu zadań. Jeśli chodzi o drogę nr 265, ta droga budzi wielkie emocje, bo jak państwo wiecie, ona jest realizowana przez kilka lat. Na ostatniej sesji pan radny Stanisław Pawlak poruszał problemy tam istniejące. Zwrócę uwagę na fakt, że one zostały już w znacznym stopniu zrealizowane. I tak do 28 czerwca br. nastąpi odbiór kolizji

elektrycznych, czyli już nie będziecie państwo słyszeć tutaj, że gdzieś w chodnikach są słupy energetyczne. Drugim problemem, bardzo istotnym, jest rów melioracyjny w Kruszynie, który został zaprojektowany wadliwie. Z dyrektorami poruszaliśmy to zagadnienie wielokrotnie i zostało zlecone zadanie dodatkowe. W ubiegłym tygodniu byłem w Kruszynie i widziałem, że rów jest odpowiednio zabezpieczony i nie będzie już problemów z osuwaniem się ziemi - ułożono płyty ażurowe i będą jeszcze zamocowane barierki, żeby nikt do tego rowu nie wpadł, bo ma on ponad 2 m głębokości. W tej miejscowości w ogóle jest problem z odwodnieniem. My na to nie mamy żadnego wpływu, ale cała woda opadowa, która zbiera się, jest kierowana do rowu odpływowego, który jest zakryty. Tutaj woda odprowadzona jest tym rowem zakrytym przez działkę prywatną i my co roku płacimy 20 000 zł, żeby woda mogła odpływać. Problem polega na tym, że ten rów zakryty jest zbyt małej średnicy i kiedy przychodzą gwałtowne opady to niestety ten rów nie jest w stanie odebrać w odpowiednim czasie całej wody, która spływa w to miejsce. Spotkaliśmy się z panią wójt gminy Włocławek i niestety trzeba będzie w przyszłości pomyśleć o wybudowaniu nowego rowu odprowadzającego, ale to już jest zadanie wykraczające poza tę inwestycję. Pozostałe sprawy. Na te odcinki, o których tak często dyskutowaliśmy, zostały ogłoszone przetargi. Przetargi zostały rozstrzygnięte i firmy jeszcze w tym roku mają obowiązek, zgodnie z umową, zrealizować zadania tak, że cała droga nr 265 będzie oddana do użytku.

Jeśli chodzi o drogę nr 559, to jest to jedyne zadanie na chwilę obecną, które budzi we mnie bardzo pozytywne emocje. Staram się być tam raz na dwa miesiące. To jest duże zadanie, które najprawdopodobniej będzie zrealizowane przed czasem. Firma ma czas realizacji zadania do przyszłego roku, a wszystko wskazuje na to, jeśli to tempo zostanie utrzymane, że zadanie zostanie zrealizowane jeszcze w bieżącym roku. By uniknąć problemów odprowadzania wody, które występują na drodze nr 265, spotkaliśmy się z wójtem gminy Tłuchowo, z prezesem spółki, z dyrektorem nadleśnictwa lasów państwowych i mam nadzieję, że te decyzje, które podjęliśmy, doprowadzą do tego, że przynajmniej przy tej drodze nie będzie problemów związanych z podtapianiem.

Jeśli chodzi o pozostałe drogi, to są opisane w przedłożonym sprawozdaniu, i nie będę o nich mówił, bo tu się nic nadzwyczajnego nie dzieje.

Jeśli chodzi o modernizację, to zarówno z grupy pierwszej, jak i z grupy trzeciej, jak również tej modernizacji, które wykonuje Zarząd Dróg Wojewódzkich jako zadania własnego, to tutaj sytuacja jest dynamiczna. W sprawozdaniu zapisy dotyczą rozstrzygnięcia umów na dzień 11 czerwca br. Dzisiaj jest już 28 czerwca, więc jesteśmy znacznie do przodu. Jeśli ktoś z państwa będzie miał pytanie co do konkretnego odcinka drogi, który jest modernizowany, poproszę pana dyrektora ZDW, który udzieli szczegółowej informacji.

Na ostatnim posiedzeniu sejmiku zdecydowaliście państwo przyznać środki na realizację zadań dwuletnich czterech dróg: Rojewo – Płonkowo; Brodnica – Łaszewo;

Unisław – Wybcz i Kowal – granica województwa. Pieniądze na to są. Na drogę Rojewo – Płonkowo zostanie ogłoszony konkurs w trzecim kwartale br. Natomiast jeśli chodzi o pozostałe trzy drogi, to tam wydzieliliśmy odcinki w obszarze niezbudowanym i w ciągu najbliższych dwóch tygodni zostaną ogłoszone przetargi na realizację tych zadań. Natomiast w terenach zabudowanych zadania będą realizowane w przyszłym roku, bo trzeba jeszcze uzupełnić dokumentację.

Ostatnie zadanie, o którym chciałem powiedzieć dotyczy budowy ścieżek rowerowych i chodników. Zadaniem, które intrygowało nas w ubiegłym roku, było wybudowanie ścieżki pieszo-rowerowej w Chodczu. Z ogromną przyjemnością pragnę poinformować państwa, że byłem tam w ubiegłym tygodniu, ścieżka jest już ukończona. Została tylko kwestia ostatecznych odbiorów i otwarcia formalnego. Natomiast jeśli chodzi o inne ścieżki, to warto tutaj zwrócić uwagę na ścieżkę, która będzie budowana w Drużynach przy drodze nr 543. Umowa została podpisana, firma jeszcze w czerwcu powinna wejść na budowę i zapewnić nas, że zgodnie z umową zadanie zostanie zrealizowane. I wreszcie, bardzo dobra informacja, przy drodze nr 554 z Kowalewa Pomorskiego do Golubia-Dobrzynia jest wykonana zdecydowana większość chodnika. Natomiast jest taki odcinek około 800 m, który sprawia, że nie ma tej ciągłości. Już 5 lipca będzie rozstrzygnięcie przetargu i mam nadzieję, że do jesieni tego roku problemu już nie będzie. Na dwóch ścieżkach pieszo-rowerowych, które biegną przy drogach nr 649, nr 551 i nr 554, były problemy natury społecznej, tj. nie było zgody co do niektórych rozwiązań, które zawarte były w dokumentacjach. Nasze trzykrotne spotkania z mieszkańcami miejsc, w których były te spory, ostatecznie doprowadziły do rozwiązania tych problemów i mam nadzieję, że teraz już będziemy mogli realizować zadania.

Na koniec sprawa koszenia traw, która zawsze budzi wiele emocji. W tym roku koszenie rozpoczęło 1 czerwca i właściwie jest ono już na ukończeniu. Są tylko takie drogi, które są mniej istotne, gdzie jeszcze trzeba to zadanie dokończyć, ale zapewniam, że reagujemy na bieżąco i na bieżąco rozwiązujemy te wszystkie problemy, które się pojawiają. Mieliśmy swojego czasu swoje uwagi, które przekazaliśmy Zarządowi Dróg Wojewódzkich, żeby spełnić oczekiwania społeczne w tym zakresie.”

Radny **Stanisław Pawlak**: „Zacznę od podziękowań, bo jest za co. Rzeczywiście rowy są pokoszone w całej szerokości, co zasługuje na pochwałę, w zderzeniu na przykład z drogami rządowymi, które albo nie są pokoszone w ogóle albo są pokoszone tylko jednym przejazdem kosiarki, czyli nie są koszone skłony rowów i rowy do granicy pasa drogowego. Materiały informacyjne dla radnych są coraz bardziej doskonale przygotowane, można się z nimi zapoznać i pan marszałek nie musiał omawiać poszczególnych zadań na drogach, bo każdy miał szansę się z nimi zapoznać.

Proszę o wyjaśnienie, bo nie usłyszałem i nie wiem, czy na drogę nr 265 firma Eurovia przedłożyła wreszcie wszystkie dokumenty, aby można było odebrać ten odcinek, który został przez nich wykonany, czy też nie. Drugie pytanie: piszecie państwo, że 1 czerwca podpisano umowę na roboty budowlane z firmą INODROG na ponad 10 mln zł, z tym, że wymieniacie tylko miejscowość Kowal. Czy to zadanie za 10 mln zł obejmuje także miasto Brześć i przejazd kolejowy w Nakonowie? Pan marszałek o tym nie mówił, a to jest najpilniejsze zadanie, aby dokończyć te kawałki pozostawione w miastach. Nie wiem też, dlaczego o drodze nr 265 w tych materiałach pisze się dwukrotnie. Raz o odcinku długości 19,114 km, a drugi raz o odcinku 16 km. Nie rozumiem skąd ta rozbieżność.

Sprawa druga, na którą chcę zwrócić uwagę, to Izbica Kujawska. Nie chciałbym, panie marszałku, żeby schodzić z tego zadania, bo przeczytałem, że planujecie zejść w tym roku. To jest nieduży odcinek 614 m leżący jeszcze w granicach miasta, ale przypomnę tylko, że Izbica Kujawska zrezygnowała z ubiegania się o budowę obwodnicy miasta w ciągu drogi nr 270, mówiąc, żeby województwo wyremontowało im m.in. całą drogę nr 269, ale ze szczególnym uwzględnieniem tego, co już zostało zrobione od miejscowości Chotel do Błennej, ale także w mieście Izbica. Stąd bym prosił, żeby jednak wykonać te 600 m przebudowy ulicy w mieście. Powstało tutaj opóźnienie, nie do końca wiadomo, z jakiego albo z czyjego powodu, dlatego bym prosił o wyjaśnienie i jednak stworzenie możliwości wykonania tego zadania.

Na koniec mam pytanie, ponieważ jestem członkiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, dotyczące drogi nr 272, która jest opisywana przez jednego z mieszkańców. Jest to droga, która jest jeszcze na odcinku 2,5 km o nawierzchni gruntowej. Na posiedzeniu komisji uzyskaliśmy informację, że są jeszcze inne drogi w województwie o nawierzchni gruntowej. Proszę o informację, ile mamy takich dróg, które należałoby przebudować. Albo też popieram wniosek, o którym mówi pan marszałek, aby nawiązywać współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego niższego szczebla i doprowadzać do przekazywania tych dróg wojewódzkich w ich zarząd, oczywiście ze stosownymi środkami finansowymi, żeby zmniejszyć, jak gdyby, wymogi projektowe względem przebudowanych tych dróg – jeżeli ich znaczenie komunikacyjne nie jest aż tak istotne. Uważam, że ten problem należałoby także przedyskutować na sesji, jak do tego zagadnienia podejść, ponieważ droga gruntowa w zasobach województwa nie za dobrze świadczy o naszym województwie. Stąd uważam, że trzeba ten problem rozwiązać jakimiś środkami wspólnymi.”

Radny **Roman Jasiakiewicz**: „Panie marszałku, przy ogromnym szacunku dla radykalnej zmiany, jaka zaszła w działaniach na rzecz inwestycji drogowych w stosunku do pana poprzednika, bo wtedy, pamiętamy, była to kompletna katastrofa, o której niektórzy nie chcą pamiętać, chciałbym panu polecić drogę Bydgoszcz – Białe Błota. Wiem, że jej nie ma w planie, tylko, przy całym szacunku dla podejmowanych inwestycji, przez tę drogę

przejeżdża na dobę do 30 000 pojazdów. Żadna z tych inwestycji, od gruntowej, o której mówił pan radny Pawlak, takiej przepustowości mieć nigdy nie będzie. Kłopot mieszkańców jest coraz większy i to się, niestety, nie zmienia. Odcinek, który dotąd został zrobiony z hybrydowym rondem w środku, bardzo mądrym i bardzo potrzebnym, to już zasługa samorządu województwa, który to zrobił. Brakuje tylko niewielkiego odcinka do granic Białych Błot, co by radykalnie zmieniło obciążenie i ułatwiło życie mieszkańców. Stąd polecam ku pamięci również to zadanie”.

Wicemarszałek **Zbigniew Sosnowski**: „Rozpocznę od pytania pana Stanisława Pawlaka dotyczącego Izbicy Kujawskiej. Rzeczywiście mieliśmy w tym roku zrealizować tam zadanie – ponad 600 metrów drogi w mieście. Ogłosiliśmy konkurs na wykonanie dokumentacji tego projektu. Niestety nikt się nie zgłosił. W związku z czym nie możemy tego zadania realizować, ale, żeby nie powstała pustka, aby nie było tak, że my się tym nie interesujemy, odbyliśmy w piątek spotkanie m.in. z panem burmistrzem, proponując odłożenie tego zadania na rok najprawdopodobniej dopiero 2023. Natomiast, żeby rzeczywiście w jakiś sposób dać satysfakcję mieszkańcom tego regionu – w ubiegłym roku zrealizowaliśmy zadanie od miejscowości Chotel do Błennej – teraz proponujemy, zamiast tego odcinka w Izbicy, zrealizowanie drogi nr 269 do granicy województwa – mam nadzieję, że tutaj znajdziemy jakoś środki.

Jeżeli chodzi o drogę nr 265 i pytanie czy zadanie za 10 mln zł obejmuje tylko Kowal, odpowiadam: nie. To zadanie, które ma realizować firma, dotyczy wszystkich trzech odcinków wyłączonych. Natomiast jeśli chodzi o Eurowię, według mojej wiedzy, ale zaraz poproszę pana dyrektora, firma ta do dnia dzisiejszego nie jest w stanie złożyć dokumentów, które są niezbędne, żeby można było tę drogę rozliczyć. To tyle, do pytania pana radnego Jasiakiewicza, nie umiem w tej chwili się do niego odnieść. Poproszę pana dyrektora, który uzupełni te wątpliwości, które się pojawiły.”

Dyrektor **Mirosław Graczyk**: „Uzupełnię odpowiedź pana wicemarszałka Sosnowskiego, dotyczącą Izbicy Kujawskiej. Żebyśmy też dobrze się zrozumieli, nasza propozycja obejmuje 3 kilometrowy odcinek między Błenną a granicą województwa patrząc w kierunku Chodcza. Chcemy go zrealizować, oczywiście pod warunkiem, że państwo dzisiaj zaakceptujecie zmiany budżetowe zaproponowane przez zarząd, bo tam też mamy zwiększenie środków. Bez tego zwiększenia środków byłoby to niemożliwe.

Jeśli chodzi o drogę nr 265, potwierdzam wypowiedź pana marszałka Sosnowskiego, w dalszym ciągu mamy problem z dokumentami odbiorowymi, a w związku z tym z płatnościami na rzecz wykonawców. Były pytania dotyczące tej rozbieżności. Nie chciałbym teraz tego wyjaśniać, odniesiemy się do tego i odpowiemy panu radnemu.

Drogi gruntowe. Takich dróg mamy więcej m.in. w rejonie Rypina. Ich zestawienie przygotujemy i prześlemy państwu radnym.

Chcę jeszcze zwrócić uwagę, że ten materiał, który dla państwa przygotowaliśmy, uległ zmianie na państwa prośbę. Mamy w nim teraz zawartą informację budżetową, jeśli chodzi o zabezpieczone środki, zaawansowanie tych środków w danym roku budżetowym, a także informacje odnośnie zaawansowania rzeczowego i finansowego, szczególnie przy zadaniach wieloletnich, gdzie jest to istotne. Aktualność informacji. Pan marszałek już powiedział o tym, że minęły 2 tygodnie od przygotowania tej informacji, a my na 20 zadaniach mamy już zmienioną sytuację. Na ośmiu otworzyliśmy postępowania przetargowe, na sześciu inwestycjach podpisaliśmy już umowy z wykonawcami, dwa zadania będą miały w przyszłym tygodniu tzw. odbiory techniczne końcowe i na trzech zadaniach ogłosiliśmy postępowanie przetargowe. Ta informacja, tak jak zostało to zaznaczone, jest na dzień 11 czerwca. Ale też do tych problemów, które wyliczał pan marszałek Sosnowski, chciałbym dodać, że w dalszym ciągu mamy problemy administracyjne wynikające chociażby z postępowań administracyjnych związanych z pozwoleniami, z odwołaniami od decyzji pozwalających na realizację inwestycji. Ale także mamy problemy, co szczególnie jest widoczne np. na obwodnicy Lubrańca na drodze nr 270, gdzie gestor sieci, w tym przypadku Polgaz, zmienił nam warunki uzgodnienia realizacji inwestycji – w czasie gry zmieniają się warunki i to też rzutuje na naszą zdolność i efektywność wykonywania w terminie zadań. Niepokojący jest także lawinowy wzrost cen materiałów. Mamy wzrost cen asfaltów i materiałów chociażby metalowych, różnego rodzaju stali. To powoduje, że firmy wykonawcze coraz częściej mówią o tzw. dużym ryzyku, które przyjęły na siebie. Mam nadzieję, że ono się nie przełoży na ilość rezygnacji z powodów warunków ekonomicznych, które zostały ustalone na podstawie podpisanej z nami umowy. Mamy też pozytywne doświadczenia związane ze zmianą prawa zamówień publicznych. Jak państwo wiecie od 1 stycznia br. prawo to zostało zmienione. To też przysporzyło nam określonych trudności, bo należało przebudować wszystkie materiały związane z umowami, z postępowaniami przetargowymi, ale efekt pozytywny, o którym chciałbym wspomnieć, to prawie wszystkie postępowania przetargowe robimy dwuetapowe: składanie ofert, potem są negocjacje przy stole i ponowne składanie ofert. W większości przypadków to ponowne składanie ofert pisemnych powoduje obniżenie wartości cen za zadanie, które w tej chwili chcemy podpisywać. A więc do tych paru elementów, do których nie jesteśmy w stanie się na gorąco odnieść, czyli do ilości dróg gruntowych, zestawienia których dróg dotyczą, odniesiemy się w formie pisemnej”.

Wicemarszałek **Zbigniew Sosnowski**: „Chciałbym jeszcze powiedzieć o dwóch rzeczach, o których zapomniałem – o drodze nr 255 Pakość, która budziła tyle emocji. Zadanie to właśnie zostało już zrealizowane. Dzisiaj proszę państwa także o zmianę budżetową, bo jest szansa, żebyśmy zrealizowali ostatnie z zadań podstawowych – mam na myśli przebudowę drogi nr 563 na odcinku granica województwa do miejscowości Stępowo.

Tam został rozstrzygnięty przetarg, który może być zrealizowany poprzez podpisanie umowy. Dzisiaj proszę państwa radnych o to, żebyście zechcieli przyjąć zmiany budżetowe, które pozwolą na podpisanie tej umowy”.

Dyrektor **Mirosław Graczyk**: „Jeśli chodzi o drogę nr 223 to powiem tylko tyle, że to zadanie inwestycyjne, które polega na poprawie układu komunikacyjnego przez miejscowość gminną, jest realizowane przez gminę. Dzisiaj nie mam bieżącej informacji, na jakim etapie jest gmina w zakresie wyboru firmy projektowej. W najbliższym czasie, tygodnia, mam nadzieję, uda nam się skontaktować z gminą i potwierdzimy tę informację w formie pisemnej jaki jest przebieg tego zadania. Natomiast oczywiście tutaj pan Roman Jasiakiewicz podnosi kwestię całego układu drogowego drogi nr 223 - wylotówki z Bydgoszczy na węzeł. Oczywiście to obciążenie ilością samochodów jest znaczne, ale bez tego rozwiązania podstawowego tj. przejścia przez miejscowość Białe Błota, nie rozwiążemy tego problemu. Więc pewnie w najbliższym czasie będziemy musieli podejmować decyzje, jak rozwiązać ten problem komunikacyjny, ale w pierwszej kolejności, niestety, te prace projektowe muszą nam dać odpowiedź, jakie są koncepcje i zamierzenia w tym zakresie możliwe do zrealizowania”.

Radny **Roman Jasiakiewicz**: „Nie mogę zgodzić się ze stwierdzeniami pana dyrektora co najmniej z dwóch powodów. Po pierwsze, był czas, kiedy to zadanie w planie działań samorządu województwa było umieszczone, ale w ostateczności nie znalazło uznania i zostało wykreślone. Ten czas pamiętamy. Moje oczekiwania nie dotyczą, panie dyrektorze, bardzo dużego zadania. Myślę, że w czasie budowy drogi ekspresowej S 10 do tego wrócimy. Natomiast jest to odcinek drogi od tego ronda, które już samorząd wybudował na środku układu czteropasmowej arterii, która za tym rondem w kierunku Białych Błot wpada w dwupasmową jezdnię i tam powstaje zamęt i korki. Dlatego moja sugestia o serdeczną pamięć, bo przecież wiemy, że to niej dzisiaj się stanie, obejmuje ten odcinek od ronda do tablicy Białe Błota. I nie łączmy dwóch zadań, bo jeżeli wpadniemy w ten wielki, drogi worek inwestycji dojścia do drogi krajowej nr 10, to nigdy tego zadania Bydgoszcz – Białe Błota nie ruszymy i zawsze będzie pan miał argument.”

Radny **Stanisław Pawlak**: „Chciałbym dopytać o Izbicę Kujawską, ponieważ w materiałach jest zapisane, że nie było chętnego na wykonanie zmian w istniejącym projekcie, natomiast nic jeszcze nie mówimy o wykonawstwie. W materiałach mowa jest o 2022 roku, a dziś usłyszałem, że na 2023 r. Czy ja dobrze usłyszałem? Jeżeli tak, to dłaczego musi być aż dwuletni okres, żeby te 600 m zrobić – w bardzo ważnym punkcie miasta, gdzie jest dojazd do miejskiego targowiska, gdzie nie ma żadnych miejsc postoju dla pojazdów.

Natomiast dziękuję za odcinek Błenna – granica województwa, ponieważ rzeczywiście on jest niepasujący w ogóle do naszego województwa, bo jest wąska nawierzchnia utwardzona, trzeba ją poszerzyć. Gdy dojeżdżamy do granicy województwa,

na końcu miejscowości Błenna, jest piękna droga asfaltowa, nowo wybudowana przez województwo wielkopolskie. Jeżeli więc tu zrobimy, to przynajmniej trochę poprawimy drogowy wizerunek naszego województwa, od strony województwa wielkopolskiego.

Mam jeszcze pytanie o drogę nr 269 od Chodcza do Chocenia, bo znowu miałem wizytę radnych miejskich z Chodcza. Tam drzewa zostały usunięte chyba już dwa lata temu albo więcej, i nic się nie mówi o tym odcinku, przy którym teraz wybudowano ponad kilometrowy odcinek chodnika, o którym mówił pan marszałek Sosnowski. Dziękuję, że ten chodnik jest, chociaż on już powinien być na rok szkolny, który się właśnie w piątek zakończył, a myśmy zakończyli akurat jego budowę. Ale jest tam jeszcze odcinek całej drogi do pobudowania i o tym jest cicho. Prosiłbym także o wzięcie tego pod uwagę”.

Radny **Marek Witkowski**: „Chciałbym dzisiejszą dyskusję o drogach wykorzystać dla przypomnienia tras dróg na północy województwa, czyli drogi nr 241 od Mroczy przez Więcbork, Sępólno Krajeńskie do Tucholi, która jest bardzo ważną dla nas trasą, oraz drogę nr 243 od Koronowa do Mroczy. Chciałbym, żeby te drogi również nie zniknęły z pola widzenia naszego zarządu”.

Wicemarszałek **Zbigniew Sosnowski**: „Odpowiadam na pytania pana radnego Stanisława Pawlaka. Rzeczywiście w tym roku mieliśmy robić centrum Izbicy Kujawskiej. Ponieważ nie robimy, zaproponowaliśmy zadanie znacznie droższe, przekraczające to, co było zaplanowane i nie chciałbym obiecywać na 2022 rok kolejnego zadania w Izbicy Kujawskiej, bo mogą zdenerwować się inne regiony województwa. Mam świadomość, jeśli będą jakieś znaczące dodatkowe pieniądze, to zapewniam pana, że zrobimy to w przyszłym roku, ale przypominam, że zadanie to, które będzie realizowane od Błennej do końca województwa to jest zadanie dodatkowe znacznie przewyższające kwotą to zadanie, które mieliśmy zrealizować. Jeśli chodzi natomiast o drogę Chodecz – Choceń zapewniam pana, że rozmawialiśmy na ten temat i chcielibyśmy w tym roku zlecić, jak tylko pojawią się pieniądze i możliwość, przygotowanie dokumentacji, żeby późną jesienią w przyszłym roku można było przystąpić do realizacji tego zadania. Zdaję sobie sprawę, że ta droga wymaga naprawdę poważnej interwencji, bo ruch tam jest także wzmożony, a można powiedzieć, że gdy ścieżka będzie uzupełnieniem tej drogi, wtedy będzie to miało sens”.

Radny **Stanisław Pawlak** sprostował, że odcinek Błenna – granica województwa leży w ciągu drogi nr 269, a cała ta droga jest przyjęta do programu przebudowy dróg zatwierdzonego przez zarząd i nie zna decyzji zarządu, żeby zmienić to działanie. Czyli nie jest to nowy odcinek budowany od Błennej do granicy województwa, tylko leżący w ciągu drogi nr 269, która ma być w całości przebudowana na odcinku ponad 40 km.

Dyrektor **Mirosław Graczyk** odpowiedział, że cała droga nr 269 jest na liście priorytetowej i oczywiście tylko w zależności od środków finansowych będą realizowane jej odcinki po kolei. Natomiast tutaj, dla tego regionu, poza tymi zadaniami, które są realizowane

i te, o których jest mowa m.in. Błenna – granica województwa, to odcinek Chodecz – Chocień wg naszej oceny tutaj jest priorytetowy i pewnie działania w tym zakresie będą realizowane, aby jak najszybciej można było uruchomić wykonawstwo. Natomiast drogi nr 241 i nr 243 wymienione przez radnego Marka Witkowskiego, to są zadania, do których w tej chwili mocno się przygotowujemy po to, żeby szczególnie drogę nr 241 zacząć realizować w przyszłym roku wykonawczo, bo w tym roku zostało zleczone opracowanie dokumentacji w tym zakresie. Natomiast pewnym problemem dla nas, w sensie wykonawczym i podejścia, jest droga nr 243, przynajmniej na niektórych odcinkach ze względu na drzewostan tam istniejący i potrzebę zachowania tego drzewostanu. W najbliższym czasie zaplanowane jest spotkanie z samorządowcami w Nakle i w Sępólnie Krajeńskim, dotyczące drogi nr 243. Ma nadzieję, że wtedy pojawią się takie rozwiązania i koncepcje, które pozwolą pokazać realny kalendarz dotknięcia tych dwóch dróg jeśli chodzi ich o realizację.

Marszałek **Piotr Calbecki**: „Odnosnie Białych Błot składam propozycję spotkania. Osobiście chętnie też wezmę udział w wizji lokalnej, żebyśmy mogli sami zobaczyć, jako radni, na czym polegają problemy. Zgadza się z panem radnym Romanem Jasiakiewiczem, że zupełnie innej kategorii problemy są na takich drogach wylotowych czy wjazdowych do wielkich miast. To, co uda nam się uzgodnić czy ustalić, że jest możliwe do zrobienia na tym etapie na drodze nr 223 w przebiegu ul. Szubińskiej od ronda w kierunku zarówno Bydgoszczy, ale przede wszystkim Białych Błot, to chciałbym, żebyśmy to ustalili, bo wiemy, że trwają w tej chwili prace planistyczne jak wyprowadzić w ogóle ruch dużą obwodnicą z terenu Białych Błot i wprowadzić ruch z węzła do Bydgoszczy. Zdaję sobie sprawę, że te plany mogą być długo przygotowywane, nie mówiąc już o realizacji, więc być może na czas oczekiwania na te ostateczne rozwiązania, powinniśmy jakąś przynajmniej koncepcję modernizacji tego układu, który dziś istnieje, zaproponować. Sądzę, że bez spotkania na miejscu i dyskusji z fachowcami, z drogowcami, z władzami lokalnymi my nie znajdziemy takiej odpowiedzi, bo przebieg drogi nr 223 przez same Białe Błota, tam gdzie jest gęsta, zwarta zabudowa, jest piekielnie trudny do zmodernizowania tak, aby odkorkować piętrzące się tam potoki samochodów. Nie wiem, może jest jakieś rozwiązanie. Proszę pana wicemarszałka i pana dyrektora o zorganizowanie takiego spotkania z radnymi w miejscu, gdzie moglibyśmy wspólnie jakoś zastanowić się, co dalej z tym problemem zrobić, bo to rzeczywiście jest bardzo wąskie gardło, wielki węzeł na S10, a wjazd beznadziejny. Także zgadzam się z taką opinią pana radnego”

Radny **Michał Krzemkowski**: „Pan radny Roman Jasiakiewicz ma stuprocentową rację, bo remont tej drogi na odcinku od rogatek Bydgoszczy do rogatek Białych Błot został wykonany połowicznie, to znaczy do ronda, które łączy drogę wojewódzką m.in. z Trzcińcem i z Miedzyniem za pośrednictwem ronda turbinowego. Praca ta została wykonana dobrze i jest z wielką korzyścią dla mieszkańców tego bydgoskiego osiedla i Trzcińca, i rzeczywiście

wiele ułatwia. Natomiast pozostał drugi odcinek, około 700-metrowy, od ronda do granicy z Białymi Błotami, w sprawie którego swego czasu zabieraliśmy głos z radnym Andrzejem Walkowiakiem. Ta ciągle wyboista droga jest niestety złą wizytówką dla naszego samorządu. Jest to odcinek stricte wojewódzki i nie ma nic wspólnego z obwodnicą, która miałaby się połączyć z drogą S5, S10, z pominięciem Białych Błot. Solidaryzuję się tutaj z panem radnym Jasiakiewiczem i też uznaję propozycję pana marszałka dotyczącą spotkania na tym terenie za jak najbardziej słuszną.”

Radny **Roman Jasiakiewicz**: „Chcę podziękować panu marszałkowi za tę inicjatywę i nieodsuwanie kwestii do nigdy, bo jak radny Michał Krzemkowski przypomniał, że chodzi raptem o odcinek 700-800 m. Tym bardziej czuję się w obowiązku przypomnienia o tym fragmencie, bo przecież z panem marszałkiem i z wicemarszałkiem Ostrowskim swego czasu byłem przy podpisywaniu dokumentów na to turbinowe rondo. Jeszcze raz, panie marszałku, dziękuję i pozostaję do dyspozycji jeśli taka potrzeba będzie”.

Więcej osób nie zgłosiło się do dyskusji. Sejmik informację rozpatrzył.

Radca prawny **Aleksandra Gatyńska** wskazała na kwestie formalną, że po przekazaniu materiałów na dzisiejszą sesję w Dzienniku Ustaw ukazał się nowy tekst jednolity ustawy o ochronie przyrody w związku z tym zachodzi konieczność, by uzupełnić uchwałę dot. Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego oraz wszędzie tam, gdzie w uchwałach w podstawie prawnej jest ustawa o samorządzie województwa, w związku z opublikowaną zmianą pod pozycją 1038 zostanie to uwzględnione i uzupełnione.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnych punktów porządku obrad, które przewidywały rozpatrzenie i podjęcie uchwał:

- w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2039 – projekt zarządu województwa – druk nr 65/21 (zał. nr 10).
- w sprawie zmiany budżetu województwa na rok 2021 – projekt zarządu województwa – projekt zarządu województwa – druk nr 66/21 (zał. nr 11) wraz z autopoprawką zarządu województwa (zał. nr 11a).

Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekty pozytywnie: wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących;

Skarbnik **Paweł Adamczyk** przedstawił projekty uchwał zgodnie z uzasadnieniem oraz autopoprawkę zarządu województwa, która przewiduje przesunięcie 100 tys. zł z zadania promocja województwa na udzielenie pomocy finansowej dla Gminy Nowy Targ.

Pytań ani uwag nie zgłoszono. Przystąpiono do głosowania:

- uchwały w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2039 – projekt zarządu województwa – druk nr 65/21; wynik głosowania: 22 głosy za, 0 przeciw, 4 wstrzymujące; sejmik uchwałę podjął.

- uchwały w sprawie zmiany budżetu województwa na rok 2021 – projekt zarządu województwa – projekt zarządu województwa – druk nr 66/21 wraz z autopoprawką zarządu województwa; wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 5 wstrzymujące; sejmik uchwałę podjął.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnych punktów porządku obrad, które przewidywały:

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu województwa, informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz informacji o przebiegu wykonania planów finansowych wojewódzkich jednostek organizacyjnych będących osobami prawnymi za pierwsze półrocze roku budżetowego – projekt zarządu województwa – druk nr 64/21 (zał. nr 12); Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 23 głosy za, 0 przeciw, 3 wstrzymujące; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie Regulaminu przyznawania stypendiów dla uczniów w ramach projektu „Prymus Pomorza i Kujaw” na lata szkolne 2021/2022 i 2022/2023 – projekt zarządu województwa – druk nr 50/21 (zał. nr 13); Komisja Edukacji i Nauki zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 3 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie Regulaminu przyznawania stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów w ramach projektu „Humaniści na start!” na lata 2021-2023 – projekt zarządu województwa – druk nr 59/21 (zał. nr 14); Komisja Edukacji i Nauki zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 3 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; członek zarządu Sławomir Kopyść zgłosił poprawkę zapisu w załączniku nr 1 do regulaminu, w treści pod drugą tabelką: „Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych, którzy zgodnie z art. 44zx ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty są zwolnieni z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu ośmioklasisty oraz uprawniających do przyjmowania laureatów i finalistów w pierwszej kolejności do szkół ponadpodstawowych”; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 23 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy na dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów – projekt zarządu województwa – druk nr 56/21 (zał. nr 15); Komisja Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0

wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Izbica Kujawska – projekt zarządu województwa – druk nr 55/21 (zał. nr 16); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 8 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej udzielenia pomocy finansowej Gminie Kowal – projekt zarządu województwa – druk nr 61/21 (zał. nr 17); Komisja Sportu i Turystyki zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej udzielenia pomocy finansowej Gminie Brzuze – projekt zarządu województwa – druk nr 62/21 (zał. nr 18); Komisja Sportu i Turystyki zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej udzielenia pomocy finansowej Gminie Grudziądz – projekt zarządu województwa – druk nr 63/21 (zał. nr 19); Komisja Sportu i Turystyki zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie odwołania i powołania przedstawiciela wojewody do składu rady społecznej w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą – projekt zarządu województwa – druk nr 58/21 (zał. nr 20) (dot. Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku); dot. odwołania pana Janusza Dębczyńskiego, wyznaczonego

przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego ze składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku i powołaniu pana Józefa Mazierskiego, wyznaczonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego do składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku.); pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Wojewódzkiemu Ośrodkowi Medycyny Pracy w Toruniu – projekt zarządu województwa – druk nr 67/21 (zał. nr 21); Komisja Promocji i Ochrony Zdrowia zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego – projekt zarządu województwa – druk nr 60/21 (zał. nr 22). Komisja Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujące.

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** powiedział, że funkcjonuje na poziomie krajowym program kaskadyzacji Wisły. Przewiduje on na przestrzeni kilkudziesięciu lat budowę kilku stopni wodnych poniżej Włocławka.

Zapytał czy na tym odcinku, który obejmuje Nadwiślański Park Krajobrazowy przewidywane są jakieś kaskady? A jeśli tak, to czy ta uchwała o utworzeniu Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego w jakiś sposób nie będzie tych inwestycji blokować? A także wszelkich innych inwestycji, które miałyby być związane z uregulowaniem Wisły na odcinku od Bydgoszczy do Gdańska?

Jest w tej uchwale zapis o wyłączeniu pewnych zakazów w strefie koryta rzeki – czy te zapisy rzeczywiście uniemożliwiają i stanowią blokadę pewnych przyszłościowych prac inwestycyjnych?

Ponieważ w sprawozdaniu zarządu pan marszałek zapowiadał, że pewne szczegóły odnośnie rozmów z Polskimi Wodami nakreśli szerzej pan marszałek Kopyść, a do tej wypowiedzi nie doszło, w związku z tym prosiłby, aby na piśmie przekazał informację, jaki jest harmonogram uzgodnień i rozmów z Wodami Polskimi nt. prac inwestycyjnych na drodze wodnej E70.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział, że uważa, że to nie jest żadne ograniczenie i tym bardziej nie może utrudniać realizacji tego projektu z jednego powodu – otóż bardziej restrykcyjne i wymagające precyzyjnego zgodnego z prawodawstwem polskim i unijnym studium środowiskowego będzie wymagać dla tych inwestycji – kaskadyzacji, które wynikają z bardziej restrykcyjnego prawa chroniącego te obszary, tj. Natury 2000. Najsilniej chroni ten obszar wpis na tę listę. Co do parku wręcz odwrotnie uważa, że parki krajobrazowe jedynie pomogą wesprzeć tego typu projekt, dokładając aspekt środowiskowy i koncepcję zrównoważonego rozwoju tych obszarów. Powinniśmy wręcz włączyć się w przygotowanie decyzji środowiskowej dla tej niewątpliwie ingerującej w środowisko ogromnej inwestycji, ale tak jak wielokrotnie już to mówiliśmy, rewitalizacja dróg wodnych paradoksalnie, to jest specyfika tego projektu, jest inwestycją, która też rewitalizuje środowisko naturalne tj. koryto dolnej Wisły. Wiadomo, że w obecnym kształcie Wisła dokonuje spustoszeń autodestrukcyjnych, ponieważ w sposób niekontrolowany coraz bardziej jest pogłębiane koryto Wisły. Kiedyś przebudowano Wisłę tak, aby wody mogły szybciej spływać do morza. Efekt jest taki, że ten zwiększony nurt sprawia, że coraz głębsze warstwy dna Wisły są przenoszone do morza i w ten sposób Wisła się pogłębia. Ostatecznie sprawia coraz większe zagrożenie powodziowe i wiele też innych aspektów środowiskowych, np. obniżenie lustra wody, wód gruntowych, itd., które są skutkiem tej erozji. Więc czeka nas tutaj na pewno ciekawa dyskusja i też przekonanie ekologów, co do zasadności realizacji tych projektów, bo nikt nie chciałby, aby były one zrealizowane na terenie naszego województwa w taki sposób, w jaki kiedyś wiele lat temu budowano, podobne projekty, np. na Renie czy innych rzekach zdegradowanych poprzez niewłaściwe metody realizacji tych inwestycji, piękne tereny środowiskowe i bezcenne pod względem środowiskowym obszary. Dlatego nie widzi tutaj zagrożenia, a wręcz odwrotnie, gdy przyjdzie taki czas, to będziemy mogli włączyć się aktywnie, jako ci, którzy chronią ten obszar, w dyskusję jak realizować inwestycje. Dodał, że może pan marszałek Sławomir Kopyść chciałby jeszcze coś dodać, a w kwestii drogi wodnej E70, może odpowie pisemnie.

Członek zarządu **Sławomir Kopyść** powiedział, że przekaże odpowiedź na piśmie. Dodał, że potwierdza, to co mówił wcześniej pan marszałek, że rozmowy były prowadzone z panem prezesem Wód Polskich. Jesteśmy zainteresowani wspólną realizacją takiego projektu. Uważa, całość problematyki rewitalizacji drogi wodnej E70 jest bardzo złożona, ponieważ przebiega także przez obszary, które podlegają ochronie np. zabytki. Dlatego uważa, że odpowiedź na piśmie będzie bardzo potrzebna także dla środowiska osób związanych z Bydgoszczą i z naszymi planami. Uważa, że można wykorzystać niebywałą okazję do przywrócenia Kanału Bydgoskiego, remontu śluz i wszystkiego, co stanowi o pięknie Kanału Bydgoskiego w najbliższym czasie. Potwierdził, że taka inicjatywa jest podjęta przez województwo i będziemy nad tym dalej pracować.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego; wynik głosowania: 23 głosy za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące; sejmik uchwałę podjął.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnych punktów porządku obrad, które przewidywały:

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 7/21 (zał. nr 23); pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 24 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie przeprowadzenia kontroli przez Komisję Rewizyjną Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 8/21 (zał. nr 24); pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie nadania Medalu Honorowego za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt doraźnej Komisji Wyróżnień Honorowych – druk nr 1/21 – Polskiemu Towarzystwu Turystyczno-Krajoznawczemu Oddział Miejski im. Mariana Sydowa w Toruniu (zał. nr 25); pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 24 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 9/21 (zał. nr 26); pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 20 głosów za, 1 przeciw, 3 wstrzymujące; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 10/21 (zał. nr 27); pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 20 głosów za, 0 przeciw, 4 wstrzymujące; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla gmin z przeznaczeniem dla spółek wodnych na dofinansowanie zadań związanych z bieżącym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych – projekt zarządu województwa – druk nr 70/21 (zał. nr 28); Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 3 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Gminy Nowy Targ – projekt zarządu województwa – druk nr 72/21 (zał. nr 29) Komisja

Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu porządku obrad, który przewidywał informację o zgłoszonych interpelacjach i zapytaniach (zał. nr 30).

Pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył,

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu dotyczącego interpelacji i zapytań radnych. Przypomniała, że po przedstawieniu interpelacji bądź zapytania należy je złożyć na piśmie.

Radny **Stanisław Pawlak** powiedział: „Nawiązuję do odpowiedzi na moją interpelację, którą złożyłem na piśmie 28 maja br. adresowaną do pana marszałka za pośrednictwem pani przewodniczącej. A dotyczyła ona projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezioro Modzerowskie – druk nr 3 i na następnej sesji powtórzyliśmy uchwalanie – druk nr 33. Liczyłem na bardzo merytoryczne zbadanie przez pana marszałka powodów, że sejmik dwukrotnie podchodził do tej samej uchwały. I za drugim podejściem uchwaliliśmy źle. W czasie obrad ostatniej sesji otrzymałem informację z Gminy Izbica Kujawska, że jest zły projekt, który poszedł do zaopiniowania zarówno do samorządu Gminy Izbica, jak i RDOŚ w Bydgoszczy. Podjąłem próbę wyjaśnienia, co jest źle i dlaczego. I oczywiście szybko uzyskałem następnego dnia czyli we wtorek potwierdzenie, że rzeczywiście załącznik do tego projektu jest nie taki jaki powinien być. Opisałem to zdarzenie, nie chcę drugi raz tego mówić, bo to jest do wglądu i pan marszałek może do tego wrócić. Ale świadczy to o bardzo lekceważącym stosunku departamentu, który przygotowuje stosowne projekty, najpierw na posiedzenie zarządu kierowanego przez pana marszałka Piotra Całbeckiego i przez zarząd to przechodzi; na posiedzenie komisji i przez komisję to przechodzi; i na obrady sejmiku i przez sejmik to przechodzi. A dlaczego tak się dzieje? Dlatego się tak dzieje, bo projekt jest niedopracowany i brakuje do niego uzasadnienia, które my jako radni byśmy rozumieli. Bo to, że zamieszcza się tam ileś danych, które może tylko uprawniony geodeta rozszyfrować, to jest za mało. W opisie oprócz numeru działek, w których my coś zmieniamy w istniejącej już uchwale, a tu chodzi o strefę ochronną, powinno się moim zdaniem, napisać wyraźnie, że strefa ochronna ulega zwiększeniu czy zmniejszeniu – zależy w którą stronę ta uchwała ma działać, na iluś metrach. I wtedy my jako radni tu ale radni także w gminach, bo do każdej z gmin taka uchwała idzie, mogliby spokojnie przeczytać to uzasadnienie i wiedzieć za czym my głosujemy. Natomiast dzisiaj mam przekonanie, ze swoim doświadczeniem to trochę aż źle się przyznać, że nad wszystkimi projektami, ja przynajmniej głosując, nie wiem czego ten

projekt dotyczy, co my zmieniamy. Gmina Izbica poszła jak gdyby po rozum do głowy i zleciła to uprawnionemu geodecie, który odtworzył te dane z załącznika i stwierdził, że po raz trzeci idzie ta sama uchwała. To jest skandaliczna sytuacja. Tak być po prostu nie może, panie marszałku. A jaką ja uzyskałem odpowiedź? Na moją dwustronicową interpelację przyszła jednostronicowa odpowiedź podpisana przez pana marszałka Zbigniewa Sosnowskiego, który chyba w ogóle nie czytał ani interpelacji ani tej odpowiedzi, bo w odpowiedzi nie odnosi się w ogóle do meritum sprawy. Ja nie wiem, dlatego zapytałem, kto ten załącznik przygotowuje, czy to siłami departamentu, czy to robi jakiś zewnętrzny podmiot. Pytałem też dlaczego i kiedy będzie skuteczne podejście w celu uchwalenia tej uchwały, bo Gmina Izbica na to czeka. Nie uzyskałem odpowiedzi. A przecież dzisiaj jest sesja, po dwóch miesiącach, gdy uchwaliliśmy w kwietniu. I na czerwcową sesję departament znowu nie zdążył przygotować stosownego projektu, żeby przez wakacje przynajmniej uzgodnić ten projekt z gminą i RDOŚ. A po wakacjach, żeby zaczął obowiązywać. Dzisiaj rozumiem, że ten projekt będzie wprowadzony na koniec sierpnia, jeżeli będzie, ale mam taką nadzieję, to do końca roku będzie ta procedura trwała, a kiedy my uchwalimy ostateczną uchwałę z tego projektu? Szanowni państwo, przecież my się ośmieszamy jako poważna instytucja uchwalodawcza. Dokumenty te są drukowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ktoś to przegląda, to ma zdanie o naszej pracy. A my wcale w tym nic nie zawiniliśmy. Zawinił po prostu departament kierowany przez panią dyrektor Walter. I z tego trzeba wyciągnąć wnioski, panie marszałku. Bo jeżeli programu departament nie umie zrobić, też o to pytałem. Nie wiem, kto będzie robił. Dzisiaj to powtórzyłem. Projekty uchwał przygotowuje się kilka razy z tymi samymi błędami. No to jaką mamy wiarygodność, że dalsze działanie Departamentu Środowiska będzie poprawne? A ono takie powinno być. Prosiłbym panie marszałku o pana stanowisko w tej sprawie. Pana – co pan sądzi o działaniu Departamentu Środowiska”.

Więcej interpelacji ani zapytań nie zgłoszono.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział: „Po pierwsze przykro, że do takich pytań dochodzi, bo trudno mi w tej chwili ustosunkować się, co dalej. Ja jedynie mogę zobowiązać się i osobiście pana radnego poinformuję o wynikach. Zorientuję się w czym jest problem, kto zawinił i całą sprawę raz jeszcze wyjaśnię. Zarówno na piśmie, jak i podczas spotkania, bo nie chciałbym w tej chwili nikogo skrzywdzić, kogoś niepotrzebnie oskarżyć o jakieś zaniedbania, ale przynajmniej, że takich sytuacji nie powinno być więcej – i nie będzie”.

Radny **Stanisław Pawlak** powiedział: „Dziękuję za to stanowisko pana marszałka. Dziękuję bardzo”.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał: wolne głosy i wnioski.

Przewodniczący Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości **Michał Krzemkowski** poinformował, że od czerwca Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości funkcjonuje w gronie 10-osobowym. Klub opuścił radny Jacek Chmarzyński.

Przewodniczący Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej **Robert Malinowski** powiedział, że na terenie wiejskiej gminy Grudziądz w miejscowości Dusocin trwa modernizacja zabytkowej zagrody im. Ludwika Rydygiera. Ta modernizacja *rodzi się w bólach* – jest zabytkowa i wiadomo z jakiego powodu. Bardzo chciałby podziękować zarządowi i panu skarbnikowi oraz koleżankom i kolegom za zwiększenie finansowe, za aktualizację tego kosztorysu o 311 tys. zł. Przypomniał, że połowę wpłaciła gmina Grudziądz. W mieniu pana wójta i swoim bardzo podziękował. Ma nadzieję, że ten *ból* prowadzenia tej modernizacji będzie mniejszy albo może w ogóle zniknie. W tej zagrodzie, która leży na granicy Parku Krajobrazowego Góry Łosiowe będą się odbywały m.in. szkolenia ekologiczne czyli edukacja ekologiczna najmłodszych. To jest niezmiernie potrzebne w tym regionie. Podziękował jeszcze raz panu marszałkowi i panu skarbnikowi.

Głos zabrała przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska**, która złożyła wszystkim życzenia udanych wakacji, na które wszyscy zasłużyli ciężką pracą, również zdalną przez tych kilka miesięcy 2021 roku. Dodała, że w wakacje oprócz bezpieczeństwa ważne jest też zdrowie czego też życzyła. Przypomniała, że 30 sierpnia planowana jest kolejna sesja, i jeżeli nic się nie zmieni, to odbędzie się już w sali 215.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad, przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska**, dziękując radnym za obecność, zakończyła obrady XXXIV sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji.

Do protokołu dołączono:

- listy wydruków głosowań

Protokół sporządziły:

Maryla Majtczak (punkty: 1-6; 8-32)

Anna Sobierajska (punkt: 7)